

Raseborgs Byaforum / Raaseporin Kyläfoorumi
Mötesprotokoll / Pöytäkirja 14.4.2026

1. Mötets öppning och konstaterande av deltagarna / Kokouksen avaus, todetaan läsnäolijat

Mötet öppnades kl. 18.01 av tf. ordförande Anna Mäkelä. Presentationsrunda och konstaterande av deltagarna:

Vt. puheenjohtaja Anna Mäkelä avasi kokouksen klo 18.01. Esittelykierros ja osallistujien toteaminen:

- Ulla Korhonen, Antskogin kyläseura ry
- Tove Damén-Wikholm, Ekenäs Skärgårds Hembygdsförening
- Hanna Räisänen, Fiskars kyläseura ry
- Riggert Munsterhjelm, Hembygdens Vänner i Snappertuna rf
- Thony Wickström, Hembygdens Vänner i Snappertuna rf
- Leif Wikström, Prästkullanejdens hembygdsförening r.f.
- Virpi Sandholm, Skogby Byaråd rf
- Piia Hasselberg, Skogby Byaråd rf
- Svante Lindholm, Snappertuna byaråd r.f.
- Malin Nyholm, Skärgårdens Vänner i Snappertuna
- Gunilla Fjäder-Rehn, Skärgårdens Vänner i Snappertuna
- Per-Olof Friman, Tenala Byarådsförening r.f.
- Heini Ruohonen, Pomoväst r.f projektkoordinator / projektkoordinaattori
- Holger Wickström, Raseborgs stads representant / Raaseporin kaupungin edustaja
- Anna Mäkelä, näringslivsdirektör, Raseborgs stad, Byaforums tf. ordförande / elinkeinojohtaja, Raaseporin kaupunki, Kyläfoorumin vt. puheenjohtaja
- Barbro Österman, kommunikations- och delaktighetskoordinator, Raseborgs stad, Byaforums sekreterare / viestintä- ja osallisuuskoordinaattori, Raaseporin kaupunki, Kyläfoorumin sihteeri

2. Aktuellt från värdföreningen / Isäntäyhdistyksen kuulumiset

- Värdföreningens representant Riggert Munsterhjelm berättade allmänt om det så kallade "Kulturstråket" och Snappertunas kulturlandskap, som liksom Raseborgs slott är klassificerat som nationallandskap.
 - Snappertuna skola och inflyttare är viktiga för byns fortlevnad. Önskvärt med aktiv försäljning av Snappertuna som boningsort och planläggning och försäljning av egnahemshustomter via staden för att locka nya invånare. Nybyggande begränsar rådande utbud och lågkonjunktur.
 - Per-Erik Friman konstaterade att den årliga resemässan i januari i Helsingfors öppnar portar till ökade turismströmmar. Om man får möjligheten att presentera sin verksamhet på resemässan "börjar det hända saker".
 - Holger Wickström berättade om Ramsholmen Countryfestival som ordnas för första gången i juli 2026 med målet att bli Finlands bästa countryfestival. Staden berömdes för sin satsning på den nya bron till Ramsholmen, som invigdes 2.12.2025. Bron möjliggör bland annat ambulans- och annan transport till området.
-
- Isäntäyhdistyksen edustaja Riggert Munsterhjelm kertoi yleisesti "Kulttuuriväylästä" sekä Snappertunan kulttuurimaisemasta, joka Raaseporin linnan tavoin on luokiteltu kansallismaisemaksi.

- Snappertunan koulu ja muuttoliikenne ovat tärkeitä kylän elinvoimaisuudelle. Toivottavaa olisi Snappertunan aktiivinen markkinointi asuinpaikkana sekä omakotitalotonttien kaavoitus ja myynti kaupungin kautta uusien asukkaiden houkuttelemiseksi. Uudisrakentamista rajoittavat tosin nykyinen tarjonta ja matalasuhdanne.
- Per-Erik Friman totesi, että vuosittaiset matkamessut tammikuussa Helsingissä avaavat ovia kasvaville matkailijavirroille. "Asioita alkaa tapahtua", kun esittelee toimintaansa messuilla.
- Holger Wickström kertoi Ramsholmen Country -festivaalista, joka järjestetään ensimmäistä kertaa heinäkuun alussa 2026 tavoitteena nousta Suomen parhaaksi countryfestivaaliksi. Kaupunkia kiitettiin sen panostuksesta uuteen Ramsholmeniin johtavaan siltaan, joka vihittiin käyttöön 2.12.2025. Silta mahdollistaa muun muassa ambulanssi- ja muun kuljetuksen alueelle.

3. Aktuellt från Raseborgs stad / Ajankohtaista Raaseporin kaupungista

- Varje stad ska enligt lagen ha en strategi, som följer fullmäktigeperioden.
- Anna Mäkelä presenterade utkastet till stadens nya strategi för perioden 2027–2030 (se bilaga). Utkastet är till påseende och hörande av alla intressentgrupper.
- Utkastet har presenterats och diskuterats på stadens strategiseminarium i mars, där Thony Wickström representerade Byaforum. Det är viktigt för byaföreningarna att man i strategiplaneringen beaktar byarnas utveckling och deras synpunkter. Byaforums synpunkter och åsikter sammanfattas som underlag för strategidiskussionen.
- Utkastet behandlas i fullmäktige i maj 2026.

3 strategiska mål:

- 1. Livskvalitet och vardagstrygghet. *"Raseborg är en stad där invånarna mår bra, är delaktiga och har tillgång till högklassig service i alla livsskeden."*
- Noterades att ordet rasism inte nämns i jämlikhetsplanen.
- 2. Utveckling. *"Vi främjar hållbar samhällsutveckling och tillväxt. Raseborg är en livskraftig stad, där arbete, företagande och investeringar samt kultur-, utbildnings- och fritidsmöjligheter skapar livsglädje, möjligheter och framtidstro."*
- Fråga: kan byaplanerna tas med i strategin på något sätt? Svar: inte direkt som sådana, men indirekt.
- 3. Ekologisk hållbarhet. *"Vi tar hand om Raseborg och främjar ekologiskt kloka val. Raseborg är en stad som ser värnandet av sin biologiska mångfald, havsnaturen och den byggda kulturmiljön som styrkor. Klimatavtrycket minskas med stärkta kolsänkor och positiva handavtryck."*
- Diskussion om kollektivtrafik, miljösmarta och fossila bränslen och upphandlingskriterier. Staden hade beslutat att inte kräva förnybart bränsle och båda inhemska språken som kriterier. Staden är tvungen att följa upphandlingslagen, där begreppet helhetsekonomi inte existerar som begrepp. Det är strikt förbjudet att gynna lokala företagare på basen av hemort. Principen är att alla kommuner har samma utgångspunkt, dvs. företagare från Raseborg kan delta i upphandlingar i andra kommuner.
- Raseborgs positiva manifest, beskrivning av hur man ser Raseborg, en slags "story of Raseborg". Fråga: ska byaplaner nämnas här?

- Samarbete kring främjande av turismen kunde utvecklas tillsammans med grannkommunerna. Större turismströmmar kunde riktas till Raseborg om vi kan bygga turismpaket tillsammans med våra grannkommuner.
- Önskvärt med ökat regionalt samarbete med tanke på Kustbanan och riksväg 25.
- Ur företagsarsynpunkt skulle det vara önskvärt att staden anställer ett proffs på försäljning av turismpaket. Ensamt som företagare/kulturaktör att marknadsföra sina tjänster. Staden hade förut ett turismbolag, men nu saknar turismföretagare konkreta åtgärder. Stadens turismenhet är för tillfället inte resurserad för sådan verksamhet. Är extern sponsoring möjlig för denna slags resurs?
- Önskvärt med cykelväg till Snappertuna och att staden bygger ut vatten- och avloppsnätet.
- Byaforum har varit ett uppskattat nätverk och en klar förbättring från tidigare för att samarbeta med staden. Föreningarna har fått mycket info, men det finns ännu saker att jobba vidare på. Skärgårdsföreningar behöver hjälp med till exempel bobarhetsanalys, byaplaner, att söka finansiering och att överväga beredskapsärenden i byarna. Nylands Byar har en bra mall och "kontaktperson" för byaplaner, men tidsresursering kan vara ett problem i föreningar där medlemmarna ännu är aktiva i arbetslivet. Det kan också vara lättare för föreningar att beviljas bidrag för utveckling av byn om det finns en byaplan.
- Utkastet till stadens nya generalplan finns till påseende under våren.

Kaupungin strategialuonnos esiteltiin (ks. liite).

- Jokaisella kaupungilla tulee lain mukaan olla strategia, joka noudattaa valtuustokautta.
- Anna Mäkelä esitteli luonnoksen kaupungin uudeksi strategiaksi kaudelle 2027–2030 (ks. liite). Luonnos on nähtävillä ja kaikkien sidosryhmien kuultavana.
- Luonnos on esitelty ja sitä on käsitelty kaupungin strategiaseminaarissa maaliskuussa, jossa Thony Wickström edusti Kyläfoorumia. Kyläyhdistysten kannalta on tärkeää, että strategiasuunnittelussa huomioidaan kylien kehitys ja niiden näkemykset. Kyläfoorumin mielipiteet ja näkemykset kerätään strategiakokouksen yhteydessä.
- Luonnos käsitellään valtuustossa toukokuussa.

3 strategista tavoitetta:

- 1. Elämänlaatu ja arjen turvallisuus. "Raasepori on kaupunki, jossa asukkaat voivat hyvin, ovat osallisia ja saavat laadukkaita palveluja kaikissa elämänvaiheissa."
- Todettiin, että sanaa rasismi ei mainita yhdenvertaisuussuunnitelmassa.
- 2. Kehitys. "Edistämme kestäväää yhteiskuntakehitystä ja kasvua. Raasepori on elinvoimainen kaupunki, jossa työ, yrittäjyys ja investoinnit sekä kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan mahdollisuudet luovat elämäniloa, mahdollisuuksia ja tulevaisuudenuskoa."
- Kysymys: voidaanko kyläsuunnitelmat sisällyttää strategiaan jollain tavalla? Vastaus: ei suoraan sellaisinaan, mutta välillisesti.
- 3. Ekologinen kestävyys. "Pidämme huolta Raaseporista ja edistämme ekologisesti viisaita valintoja. Raasepori on kaupunki, joka näkee biologisen monimuotoisuuden, meriluonnon ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen vahvuuksinaan. Ilmastovaikutusta pienennetään vahvistamalla hiilinieluja ja positiivisia kädenjälkiä."
- Keskustelua joukkoliikenteestä, ympäristöystävällisistä ja fossiilisista polttoaineista sekä hankintakriteereistä. Kaupunki oli päättänyt olla vaatimatta uusiutuvaa polttoainetta ja molempia kotimaisia kieliä kriteereiksi. Kaupungin on noudatettava hankintalakia, jossa kokonaisedullisuuden käsitettä ei ole. Paikallisten yrittäjien

suosiminen kotipaikan perusteella on ehdottomasti kiellettyä. Periaate on, että kaikilla kunnilla on sama lähtökohta, eli raaseporilaiset yrittäjät voivat osallistua hankintoihin muissa kunnissa.

- Raaseporin positiivinen manifesti, kuvaus siitä, miten Raasepori nähdään – eräänlainen "Raaseporin tarina". Pitäisikö kyläsuunnitelmat mainita tässä?
- Matkailun edistämistä koskevaa yhteistyötä voisi kehittää yhdessä naapurikuntien kanssa. Suurempia matkailijavirtoja voitaisiin ohjata Raaseporiin, jos pystymme rakentamaan matkailupaketteja yhdessä naapurikuntien kanssa.
- Alueellisen yhteistyön lisääminen olisi toivottavaa myös Rantaradan ja valtatie 25:n näkökulmasta.
- Yrittäjien näkökulmasta olisi toivottavaa, että kaupunki palkkaisi matkailupakettien myyntiin erikoistuneen ammattilaisen. Yrittäjänä tai kulttuuritoimijana on yksinäistä markkinoida itseään. Kaupungilla oli aiemmin matkailuyhtiö, mutta nyt koetaan, että konkreettisia toimenpiteitä puuttuu. Kaupungin matkailuyksiköllä ei tällä hetkellä ole resursseja sellaiseen toimintaan. Olisiko ulkoinen sponsorointi mahdollinen tällaisen resurssin rahoittamiseksi?
- Snappertunaan toivotaan pyörätie ja että kaupunki laajentaisi vesi- ja viemäriverkkoa.

4. Övriga ärenden / Muut asiat

Pomovästs beredskapsprojekt "Redo i byn" / Pomovästin projekt "Varautuva kylä"

- Heini Ruohonen har i mars börjat som projektkoordinator. Hon påminde om att Nylands Byar kan hjälpa med byaplanen, beredskapsplanen och hur man hanterar krissituationer. Heini kan diskutera med FÖS om det går att samarbeta kring beredskapsstrategier. Mer information om Redo i byn-projektet på nästa möte.

- Heini Ruohonen on aloittanut maaliskuussa projektikoordinaattorina. Hän muistutti, että Uudenmaan Kylät voi auttaa kyläsuunnitelman, varautumissuunnitelman ja kriisitilanteiden hallinnan kanssa. Heini voi keskustella FÖS:n kanssa siitä, olisiko mahdollista tehdä yhteistyötä varautumisstrategioiden osalta. Lisätietoa "Varautuva kylä" -hankkeesta seuraavassa kokouksessa.

Den finlandssvenska landsbygdsriksdagen 2–3.10.2026 i Raseborg

- Ordnas i samband med Slowfood -marknaden i Billnäs.
- För genomförandet behövs byaföreningarna, bland annat för att presentera Byaforums verksamhet, medverka i workshops till exempel om social gemenskap och beredskap.
- Programmet planeras som bäst och publiceras under våren.
- Skåldö och Antskog deltar som föreningar. Barbro kollar om flera föreningar kan delta.

Suomenruotsalainen maaseutuparlamentti 2–3.10.2026 Raaseporissa

- Järjestetään Slowfood -markkinoiden yhteydessä
- Toteutusta varten tarvitaan kyläyhdistysten apua, muun muassa Kyläfoorumin toiminnan esittelyyn, osallistumiseen työpajoihin, esimerkiksi sosiaalisesta yhteisöllisyydestä ja varautumishankkeista.
- Ohjelmaa suunnitellaan parhaillaan ja julkaistaan kevään aikana. Skåldö ja Ansku osallistuvat yhdistyksinä. Barbro selvittää, olisiko muita kiinnostuneita.

RASEBORG
RAASEPORI

5. Byaforums möten våren 2026 / Kyläfoorumin kevään 2026 kokoukset

Följande möte med temat beredskapsfrågor hålls i Antskog och är planerat till maj. Mötesdatumet bekräftas senare och kallelse skickas ca två veckor innan mötet.

Seuraava kokous järjestetään toukokuussa Anskussa, päivämäärä vahvistuu myöhemmin (kokouskutsu noin kaksi viikkoa ennen). Teemana kylävara ja varautuminen.

6. Mötets avslutande / Kokouksen päätyminen

Mötet avslutades kl. 19.53.

Kokous päättyi klo 19.53.

BILAGOR / LIITTEET

1. Stadens utkast till strategi 2027–2030 / Kaupungin strategialuonnos 2027–2030